

КОНКУРС ЗА ЕСЕ НА ДАТСКИ ЕЗИК

Организатори:

*Център за научни изследвания и информация „Ханс Кристиан Андерсен“ към
Софийския университет „Св. Климент Охридски“ и
Посолство на Дания в България*

ESSAY COMPETITION IN DANISH

Organisers:

*Hans Christian Andersen Centre for Research and Information at
Sofia University St. Kliment Ohridski and
Embassy of Denmark in Bulgaria*

Предлагаме на вашето внимание текстовете на отличените студенти в конкурса за есе на датски език, организиран ежегодно от Центъра за научни изследвания и информация „Ханс Кристиан Андерсен“ към Софийския университет „Св. Климент Охридски“ в сътрудничество с посолството на Кралство Дания в София. Тази година темата на конкурса бе „С какво ви е вдъхновила кралица Маргрете II?“, свързана с петдесетгодишнината от коронацията на кралица Маргрете II, която беше отбелязана през 2022 г. В конкурса участваха студенти от специалност „Скандинавистика“, изучаващи датски език. Победителите в конкурса са:

- Габриела Атанасова, III курс – първа награда
- Живко Боздански, IV курс – втора награда
- Моника Цветкова, II курс – трета награда
- Велислав Великов, II курс – специална награда

Посланикът на Кралство Дания в България Н. Пр. Йес Бругорд Нилсен награди лично победителите в конкурса и проведе разговор със студентите и преподавателите от специалност „Скандинавистика“.

Бихме искали да изразим благодарността си към Посолство на Кралство Дания за отличното сътрудничество, както и на участниците в конкурса. Честито на печелившите, а на всички студенти пожелаваме успех!

HVORDAN HAR DRONNING MARGRETHE II INSPIRERET DIG?

Gabriela Atanasova, Skandinavistik, År 3

»Menneskelig fattigdom må ikke være prisen for materiel rigdom.« Med sådanne formuleringer har dronning Margrethe II bevist, at hun er utrolig dygtig til at holde indholdsrige taler om de aktuelle problemer, og til at få sit publikum til at lytte opmærksomt og tænke dybt. Hendes ord kan få alle mennesker, uanset deres nationalitet, til at fælde en tåre. Ikke mange er i stand til at opnå en sådan effekt på andre. Men Dronningen, hvis fulde navn er Margrethe Alexandrine Þórhildur Ingrid, har demonstreret udmærkede sproglige evner. Hendes kloghed og interessante udtryk inspirerer stadig andre regenter og politikere, ligeledes almindelige mennesker som mig.

Dronning Margrethe II har fået sin uddannelse på adskillige skoler og universiteter, både i Danmark og udenlands. Dette og det faktum, at hun er datter af Dronning Ingrid, Prinsesse af Sverige, og var gift med Prins Henrik, der var af fransk oprindelse, har naturligvis påvirket hende med hensyn til antallet af sprog, hun har lært sig igennem hele sit liv. Ud over dansk kan Hendes Majestæt Dronningen flydende engelsk, fransk, spansk, tysk og svensk. Som fremmedsprogstudierende er jeg bekendt med de udfordringer, sprogindlæringen indeholder, så jeg kan ikke lade være med at beundre Margrethes sproglige kompetencer.

Dronning Margrethe II's malerier, découpages, scenografier og illustrationer er ubestrideligt exceptionelle. Men man skal ikke glemme, at hun ydermere har arbejdet med oversættelser sammen med prins Henrik. Resultatet er den egenartede oversættelse af Simone de Beauvoirs roman *Alle mennesker er dødelige*. Derudover har dronningen skrevet manuskripterne til filmene *Snedronningen* og *De Vilde Svaner*. Alt det her er et bevis på dronningens kulturelle rigdom og talent for at få ordene til at flyve frit i læserens hoved og vække stærke følelser.

Det danske sprog er i vid udstrækning blevet moderniseret som konsekvens af dronning Margrethe II's flittige arbejde og originale, kraftfulde formuleringer. Hendes Majestæt Dronningen modtog Modersmål-Selskabets Pris på baggrund af hendes bidrag til udviklingen af det danske sprog. Med sine officielle taler demonstrerer den danske monark høj stil. Sproget er imidlertid enkelt, så budskabet kan formidles og forstås af alle. Hun oplyser, at hun »prøver at finde et friskt udtryk, så der ikke er støv på de ord, man kommer med«. Det er derfor, jeg synes, at hun fortjener at anses som sprogambassadør.

HVORDAN HAR DRONNING MARGRETHE II INSPIRERET DIG?*Zhivko Bozdanski, Skandinavistik, År 4*

Det er let at se på Dronning Margrethe II og kalde hende verdens mest menneskelige dronning. Færre mennesker har i dag interesse for verdens nuværende monarker. Selve ordet monark føles og lyder »gammelt« og måske endda lidt banalt i 2022. Men Dronning Margrethe II er helt anderledes end alle andre monarker, der findes i dag, og er en person, der er værd at lære mere om.

Folk ser ofte på monarkiet som noget, der synes at stå over dem. For nogle kan monarker næsten virke som noget andet end mennesker. Konger og dronninger er noget, vi læser om i historiebøger eller hører om i tv. Og selv om vi ofte får interessante små detaljer om deres liv og sladder, som måske er sandt eller ej, kan vi almindelige mennesker aldrig rigtig forstå eller forholde os til monarker. Det skyldes, at deres liv simpelthen er så ubegribeligt forskelligt fra vores, at det ville være umuligt at forstå deres dagligdag og deres tankegang.

Med denne opfattelse af monarkiet i tankerne skal det nævnes, at Dronning Margrethe II er en stor undtagelse. På mange måder kan man sige, at en konge eller dronning først og fremmest er monark og dernæst menneske, idet pligten altid kommer i første række. Alligevel kan det på den måde ofte være svært at se noget menneskeligt i mange monarker. Dronning Margrethe II er det modsatte – hun er virkelig folkets dronning, fordi hun sætter menneskeheden før monarkiet og finder en perfekt balance mellem de to. Dette er mest tydeligt gennem hendes passion for forskellige former for kunst, lige fra maleri til kostumelavning til teaterstykker.

Kunst er en måde at vise et menneskes følelse af forundring og ønske om at vise sine sande følelser, sin sande menneskelighed. Hvert penselstrøg bruges til at vise menneskets sande form – ikke dets krop eller ydre fremtoning, men dets sjæl, det indre, som er usynligt for øjet. Selv et simpelt maleri kan ofte være mere værd end tusind ord, som alle viser os kunstnerens sande natur, hvilket giver os en dybere og mere personlig forståelse af dem. For en monark kan det ofte være svært at finde en måde at udtrykke sig selv virkeligt på og have viljen til at gøre det. Og det kan være svært at finde balancen mellem ens udtryk for det menneskelige og ens pligt. Men Dronning Margrethe II har fundet den perfekte balance mellem det menneskelige og monarkiet, og det er det, der gør hende så inspirerende.

Vi bliver alle ofte mindet om vores ubestandighed, vores anicca. De velstående må gå ned – det er den sandhed, som afsløres af salatræets farve. De stolte varer ikke ved – de er blot en drøm i en forårsaften. Og dog er der dem, som Dronning Margrethe II, der lever hinsides

disse lærdomme, de er undtagelserne. De nægter simpelthen at leve det liv, som det er meningen, at de skal leve – i stedet lever de det liv, de ønsker, og det liv, der er meningen for dem, i perfekt harmoni. Det, mener jeg, er noget, vi alle bør stræbe efter.

HVORDAN HAR DRONNING MARGRETHE II INSPIRERET DIG? DRONNING MARGRETHE II: DEN SOLRIGE HERSKER

Monika Tsvetkova, Skandinavistik, År 2

At skrive om Hendes Majestæt Dronning Margrethe II, er en særlig og ansvarlig opgave. Jeg nyder det. Da jeg fandt ud af, hvad temaet for essayet var, blev min interesse så vakt, at jeg næste nat drømte om Dronningen af Kongeriget Danmark, som spurgte mig hvorfor jeg ikke havde rød læbestift på (hendes favorit).

Jeg er mest imponeret af hvor smilende og godt menneske dronningen er. Præsidenter og monarker for forskellige lande taler om Dronning Margrethe II med stor respekt og varme. Hun er ekstremt intelligent og hyggelig. Dronningen har sans for humor, kan tale om alle mulige emner og disponerer samtalepartneren til at føle sig godt tilpas. Dronning Margrethe II er virkelig interesseret i folk hun kommunikerer med, og har et personligt forhold til dem, hun er ikke kun høflig af etikette. I landene hun besøger, bruger Hendes Majestæt ikke kun tid på seværdighederne og de bedste dele af hver by, men tværtimod – hun går også på markedet, spiser på restauranter og besøger lokalbefolkningen, fordi hun vil se, hvordan folk virkelig bor, hvad der ophidser dem og hvad de bekymrer sig om. Hun taler med alle som ligeværdige, uanset deres sociale klasse. Det gør Dronning Margrethe II til en værdifuld person. Hun er tæt på folket, og det er ikke tilfældigt, at danskerne, der forguder hende og kalder deres hersker »Daisy«, er verdens lykkeligste mennesker, og Danmark er berømt som et af velstandslandene.

Hendes Majestæt er en ekstraordinær dronning. Det er forbløffende, at ved siden af sin svære opgave at styre Kongeriget Danmark i 50 år, har hun en stærk interesse for litteratur og kunst. Som filologistuderende, der en dag gerne vil lave oversættelser, er jeg meget imponeret over, at dronningen er polyglot og oversætter. Hendes passion siden hun var lille pige har altid været ballet. Hun har enestående viden på det område. Det er spændende, at hun selv arbejder på kostumerne til sceneopførelserne af balletten «Nøddeknækkeren», som har været min favorit siden jeg var barn. Dronning Margrethe II er også kunstner, og gennem årene har hun deltaget i udstillinger af sine imponerende akvarelværker på forskellige museer i Danmark.

Hovedinspirationen for dronningen er hendes børn og otte børnebørn. Repræsentanter for dronningens foretrukne hunderace: gravhunde, er også en del af familien. Dronningen bor i et slot fuld af kærlighed, latter og forståelse: alt man drømmer om.

Vi kan ikke undgå at bemærke Dronning Margrethe II's påklædningsstil. Hendes outfits er altid mindeværdige, efter etikette. I sit dagligliv foretrækker hun mere behageligt tøj. Hun er vild med farverigt, blomstret tøj, der komplementerer hendes soludstråling. Det er også fantastisk, at Hendes Majestæt er designeren af mange af sine kostumer.

En anden ting jeg er meget begejstret for er, at Bulgarien i år 2000 havde den ære og lykke at få besøg af Hendes Majestæt Dronning Margrethe II og Hans Kongelige Højhed Prins Henrik. Foran Danmarks Ambassade i Sofia blev de budt velkommen af den daværende præsident for Republikken Bulgarien Petar Stoyanov og bulgarske kvinder, klædt i traditionelle dragter, som gav Dronningen en buket geranium. Denne plante er et symbol på sundhed, velvære og lang levetid.

Afslutningsvis vil jeg sige, at Dronning Margrethe II er en meget speciel dronning, og hvad end jeg skriver, vil det ikke være tilstrækkeligt. På trods af hendes vigtige position i verden i 50 år og hendes talrige præstationer, formår hun at forblive et ægte, altid smilende og hjælpsomt menneske. Hvis ethvert land blev styret af såpas uddannede, hjertevarme, kunstneriske og farverige herskere, ville verden være et lykkeligere sted. Jeg ønsker Hendes Majestæt Dronningen sundhed og mange flere års succesfuldt styre af Kongeriget Danmark!

HVORDAN HAR DRONNING MARGRETHE II INSPIRERET DIG?

ET LYS I MØRKET

Velislav Velikov, Skandinavistik, År 2

Måske som i mørket et lys,
måske som for håbet et hus,
hele verden må i opløsning gå,
men jeg ved at Hendes Kongelige Højhed vil stå.

Så pludseligt, så underligt
at hun under denne himmel kom,
under krigen, under lidelsen,
denne verdens drøm.

Så stærk en kvinde,
så klog en dronning,
hele Danmark hun binder,
hele Danmark forenet blev efter hendes kroning.

En svær byrde bærer hun,
den hele nation at lede,
og hendes krone højt på hovedet kun
sidder og skinner for alle.

Et smil fuldt af kraft og fred
og vilje større end et bjerg,
lovede hun et land stærkere,
det er Danmarks virkelighed!

»Hvem tager sig af Kongen?«
spurgte nogen for længe siden, og en tanke helt utvungen.

»Vi alle gør!«, råbte alle sammen.
Ordene forbandt og slog nationens tromme!

»Vi alle gør!« Ord så absolutte
og ord for Danmarks dronning passende,
at hendes løfter aldrig blev brudte,
uanset hvor mange bestridende.

Dronningens magt utrolig,
som i en fantasi så strålende,
med et sværd af tro, enestående og helligt,
stod hun op mod al frygten vedholdende.

Måske som i mørket et lys,
måske som for håbet et hus,
hele verden må i opløsning gå,
men jeg ved at Hendes Kongelige Højhed vil stå.